

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn

Előfizetési árak:

Helyben: Egész évre 16 kor., fél évre
8 kor., negyed évre 4 kor.
Vidékre: Egész évre 20 kor., fél évre
10 kor., negyed évre 5 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

LAPTULAJDONOSOK:

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája.

Szerkesztői telefon: 119.

Kiadóhivatal:

KLADÉK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

A kiadóhivatali telefon száma: 62.

Miért nem választják még most a közig. bizottság tagjait?

Mélységesen kesergő hangon siránkozik egy helybeli laptársunk a felett, hogy a közigazgatási bizottsági tagok választása a most kitűzött közgyűlésen amely e hó 19-én fog megtartatni még teljesítve nem lesz. Mélységes siránkozása még szomorubbá válik, azon indoknál fogva, mert a lóavató bizottság tagjait megválasztják a közigazgatási bizottság tagjait pedig még nem. Hozzáteszi azután azt, hogy reméli, hogy egy rendkívüli közgyűlés ezt a végtelen mulasztást helyrehozandó pótolni fogja hiányát annak a tárgysorozatnak, amely az embereknek szemel szúr.

A cikkező valószínűleg teljes jóindulattal írja ezeket a dolgokat, azonban ugylátszik, egy néhány erre vonatkozó dologról tudomása sincs.

Nincs tudomása arról, hogy ez nem véletlenül, hanem igenis szándékosan történt így.

Első sorban is azért, hogy, amint a cikkezőnek is tudnia kell, 1904. évben, amint maga is mondja, az obtyina képe megváltozik. Igenis megváltozik, mert a virilisták névjegyzéke változást szenvedett, en nélfogva ez az új megváltozott képű obtyina jogosítva van követelni azt, hogy igenis legyen a közgyűlésnek annyi méltányossági jóérzése és a legfontosabb bizottságot „nélküle“ nékie ne válassza meg. Jogos és méltányos, hogy ez az új obtyina válassza meg ezeket a tagokat, — mert hiszen az is lehetséges, hogy azokból is kell majd egyiket másikat megválasztani. Méltányos ez annál is inkább, mert éppen olyan fontos bizottságról van szó, amelynél fontosabb alig van, úgy hogy

az a 25 nap amelylyel esetleg később lesz kiegészítve a bizottság, nem játszik oly fontos szerepet, hogy amiatt ezeket a tekinteteket félretolni kellene. Ezek tehát a méltányossági szempontok, amelyek miatt ez az eljárás feltétlenül helyes és elismerésre méltó.

A másik szempont, amely feltétlenül indokolja ennek az eljárásnak a helyességét az, hogy a minister már több esetben megsemmisítette azokat a választásokat amelyekkel úgy a rúd elé szaladtak. Megsemmisítette ugyancsak azon jogos indok alapján, hogy a felfrissült képviselőtestület jogosítva van a néhány nappal megalakulása előtt így végbevitt választásoknál elvárni, hogy ha sürgős ok nem forog fenn, az ilyen választások elhalasztassanak — mert hiszen az ellenkező esetben az ő jogai csorbíthatnának, mert ő a választásból kizáratott. De hiszen nem is választásról, hanem a bizottság kiegészítéséről van szó.

A cikkező tehát vagy nem tudta ezeket a körülményeket és akkor kár volt neki a lóavató bizottságnak adott előny miatt annyira keseregni, — vagy pedig éppen csak kákán csomót keresett és örvendett annak hogy talált valamit, amivel, bár igazságtalanul, neki mehet a polgármesternek.

Mi és minden józan ember ezt az eljárást csak érdemül tudhatjuk be a polgármesternek, kit minden lépésében csak az igazság és méltányosság vezérel és akinek különben is semmi oka se lehetett más indokból így cselekednie.

Ezért a közgyűlés is csak elismeréssel lehet iránta.

A olasz kereskedelmi szerződés. Ma délben 12 órakor gróf Goluchovszki külügyminiszter elnöklésével közös miniszteri konferencia volt, amelyen a két állam miniszterelnöke, kereskedelmi miniszterei és földművelési miniszterei vettek részt. A tanácskozás tárgyát az Olaszországgal kötendő ideiglenes kereskedelmi szerződés képezte.

Népoktatásunk színvonala.

Az ország minden rendű és minden fokozatu tanintézetében általános a panasz a tanulók tulterheltetése ellen; de különösen áll ez az elemi népiskolákról, ahol a tanalany, a gyermekesereg nem áll a szellemi fejlődés azon fokán, amely a megemésztendő tananyaggal arányban állna.

Nemcsak a pedagógiai körökben, de a belátóbb szülők körében is általánossá vált azon meggyőződés, hogy a mai oktatásterv nem felel meg a követelményeknek. A kibocsátatni szándékolt új tanterv haladást jelez ugyan, de ez sem jelent gyökeres újítást.

Mert mi történik a mostani tanrendszer mellett?

A tanulókat tulterhelik a sok bemagolt, elvont fogalmakkal, amiket azok nem értenek s így ezeknek a gyakorlati életben nem fogják tudni hasznukat venni. Pedig az olyan tudás, melynek nincs gyakorlati haszna — semmi tudás.

A gyermek megtanulja a magyar nyelv grammatikáját, de mikor kikerül az életbe, sem magyarul jól olvasni, sem helyesen írni nem tud. Ezt tapasztaljuk sokszor a középiskolát végzett növendékeknél is, akik néha a legegyszerűbb fogalmazványt sem képesek hiba nélkül papírra tenni.

A földrajz tanításánál a rajzoltatva utaztató módszer még kevés iskolánál nyert alkalmazást; pedig e nélkül helyes földrajzi tájékozás és ismeret alig képzelhető.

A számtan tanításával is több helyütt még sok a kívánni való. Főleg a gépszerűség volna kiküszöbölendő.

Általában olyan tantervre volna szükség, amely dogmatikus szabályok helyett gyakorlati ismeretekre vezetné a gyermeket. Jelszó legyen: minél kevesebb elvont dolog, a mennyi éppen elkerülhetlen. Magából a természetből indulna ki minden oktatás. A gyermek, a való környezet megfigyelésére képesítessék, hogy amit körülötte lát, azt szóval és írásban helyesen tudja visszaadni. Ezeken kívül gondoskodni kellene, hogy az óvoda és

iskola, ez utóbbi és a középiskolai tanrendszer között kellő kapcsolat létesüljön.

De uram isten! Ki gondol nálunk az oktatás javítására? Talán az iskolaszék? Talán a felügyelő-igazgató?

Nálunk a belső iskolai élet elparlagosodásának, a mindent központosító rendszer az oka, a felügyelő-igazgató képviselőjében. Ez áll utjában az egyes kerületek szabad fejlődésének és a nemes verseny kifejlődésének.

És most jövök a legfontosabbhoz. A tanítók lelkiismeretes munkálkodása, hazaszeregetre nevelése szüli azon harcosokat, kik ennek az országnak területi épségét, a területhez tapadó és e területből fakadó jogokat megtartani, védelmezni, fejleszteni és mindenki által tiszteletben tartatni hivatva lesznek. Hazát és jogot szerető, önértzetes és bátor, vallásos és becsületes polgárokat kell nevelni a magyar hazának.

Ez a nemzeti irányu nevelés vajjon keresztül vihető-e nálunk, ahol tulnyomó részben csonka iskolák állanak fenn?

A nemzeti irányu nevelést a történelem és hazai alkotmánytan lelkes, hazafias tanítása biztosítja. De hol tanítsuk e tantárgyakat, mikor ezek 5—6-ik osztályra vannak előírva, nekünk pedig csak 2 olyan iskolánk van, ahol emez osztályok felállítva lettek.

Ezek mellett iskolai ifjusági könyvtárak felállítása és terjesztése, az olvasás megkedveltetése, az ismétlő iskoláztatás szigorú keresztülvitele (a tanyákon) szintén hatalmasan mozdítanak elő népoktatásunk fejlődését, nemkülönben ezek közvetítésével volna a magyar állameszme is behatóbban terjesztendő.

Mindezen dolgok nálunk az álmok országába tartoznak. A mostani rendszer mellett a népoktatás intenzív fejlesztése hekuba; az a legfontosabb, hogy ki tud több mellékjövődélemhez jutni és ha eléri azt, hogy iskolájukon kívül még vagy 2—3 más nemü-

intézetnél is adhatnak órákat, akkor rendben van a dolog. Ezek az 1200—1500 korona mellékjövődélemmel bíró gárdisták az akadályai a mi népoktatásunk fejlődésének. Ezek félnek minden nyilvánosságtól, minden újítástól, mert féltik a konczot.

Ami népoktatásunk összhatásában és a gyakorlati életre való képzésre nézve alacsony fokon áll.

Guresán István.

HIREK.

— **A honvédség köréből.** Dr. Schwarz Géza és Krivácsy Károly szabadkai 6. honvédgyalozezredbeli és Karátsónyi Andor szabadkai 4. honvédhuszárezredbeli tartalékos hadnagyok tiszti rendfokozatuk megtartása nélkül saját kérelmükre a honvédség kötelékéből elbocsáttattak.

— **Megerősítés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter Csetri Károly zombori állami főgymnasiumi rendes tanárt rendes tanári minőségében véglegesen megerősítette.

— **Lázár napja.** Ma volt Lázár napja. Városunkban sokan vannak a Lázárok, de nem a szegény Lázárok. Dr. Lipozenics Lázárt, a szabadkai szabadelvűpárt egyik vezető férfit nevenapja alkalmából ma sokan üdvözölték.

— **Baranyamegye megkeresése.** Baranyavármegye közönsége átiratilag megkereste városunk törvényhatóságát, hogy a megyei közgyűlés által a gazdasági szerződményes cselédek lakásáról megalkotott szabályrendeletnek megfelelő szabályrendelet alkotásával járuljon hozzá a kedvezőtlen egészségi és erkölcsi viszonyok között élő cselédnép sorsának megjavításához.

— **Schweidel-szobor.** Mátray Lajos szobrász Schweidel-szobor mintázatával elkészült és a mintázatot a „Képzőművészetek Egyesülete“

által kiküldött bizottságnak december 19-én fogja bemutatni, mely egyesület a mintázatról szakvéleményt fog mondani, mely után a szobor mintázatot Zomborba küldik a karácsonyi ünnepek alatt, hogy a Schweidel bizottságnak és a nagy közönségnek is alkalma legyen megtekinteni, illetve azt elfogadni és a szerződést megkötni.

— **Ó-Becse és a temesvári püspök.** Dr. Letics György temesvári püspökké történt megválasztása alkalmából Ó-Becse képviselőtestülete a város szülöttét sürgönyileg üdvözölte, — mit a fiatal püspök kegyesen fogadva sürgönyileg megköszönt.

— **Házasság.** Schlesinger Mór f. hó 27-én vezeti oltárhoz Szilasi Rózsai kisaszszonyt, Szilasi Károly helybeli kereskedő leányát. — Stern Jenő december 27-én köt házasságot Ó-Becsen, Kertész Sándor ó-becsei kereskedő leányával Herminával.

— **Mükedvelői előadás.** A kath. legényegylet ifjusága a bekövetkezendő ünnepnapokon színelőadásokat rendez saját helyiségében. December 26-án szombaton este „A győzedelmes szeretet“ cz. bibliai színjáték, december 31-én este „A mi föntart minket“ című karácsonyi életkép, január 6-án és február 2-án „Ősienyek“ című történeti színjáték fognak előadásra kerülni.

— **Hadzsy emléke.** B.-Topolya hálás közönsége, elhatározta, hogy felejthetlen emlékü Hadzsy Jánosnak, kinek anyi sok jót köszönhet e község, — szoborban örökíti meg emlékét. Egy bizottság alakult a község előkelőiből. Miután a belügyminiszterium a gyűjtést a „Hadzsy műemlékre“ megengedte, hisszük és reméljük, hogy nem lesz egy gyógyult betege sem azon sok százak — de ezek közül sem, kik ne áldoznának az országos hírű „csodadoktor“ szobrára. — Tiszteletit és barátait buzdítsa azon nemes eszme, hogy a férfierények elismerésének áldoz a

Dr. Suszterinas.

— A „Bácsmegyei Napló“ eredeti tárczája. —

Hol, hol nem volt, volt egyszer egy Dr. Suszterinas. Nehogy, olvasó felebarátom, a Pallas Lexikon spanyol tudósai között műveltségeden rémüldözve keresd e nevet! Dr. Suszterinas egy havasok mögött meglapuló ibolyaszerénységű erdélyi falvacska anyakönyvében a Géza nevet kapta. A bejelentő apa a Boér nevet viselte. Mindezekhez a budapesti kir. tudományegyetem rektora és tanácsa a „dr.“ külsőleg csunyának látszó, tartalmilag huri-hangon szóló jelzőt csatolta.

Kissé tudákosnak látszik előtted, — azaz pardon! — Előtted, ó föntebb hivatkozott nyájas olvasó felebarátom! hogy ilyen bölcselkedő modorban adjuk tudtadra e férfiu élettörténetének elemeit. Holott e férfiu nevét Te eddig sem is hallottad. És ha igaza legyen Dr. Boér Géza dicsőült kollégájának, aki véletlenül a báró Eötvös József nevet viselte: az emberek nem szeretnek új neveket tanulni.

— Ugy látszik, ön másnapos, — hallucinálok az ellenvetést. Mert először: az éjjel az Őszi rózsá, fehér őszi rózsá kezdetű dalt huzatta és most nemcsak ön gyermek és azzá is akar lenni, hanem bennünket is gyermekeké akar visszavarázsolni, Hol volt, hol nem volt kezdetű meséket adván le nekünk. Másodszor, ha már mesél, meséje hőséül ne a jog doktorait válassza.

— Ne tessék engemet szidalmazni, szekálni — válaszolom én, a Tavasz Baróthy-jával szólva, — Nem vagyok én rossz fiu és ki-magyarázom magam tüstént, azonnal, ebben a pillanatban.

Meg kell tanulnotok a Dr. Suszterinas, aliasz Dr. Boér Géza nevét. És ha e tanulás csakugyan keserű pirula, egy modern mese törött-czukur-burkolatában adom be.

Hallottatok és látjátok magatok körül a nagyzás hóbortosait. Nos, itt egy ember — hej, hallod-e Barnum and Baley!? — a szerénykedés hóbortosa. — Ime egy ember! — ekép hörögne mellett a világcirkusz fáradt torku kikiáltója — aki preklare mature érettségizett, egyhangu kitüntetésekkel kétszer alapvizsgázott és háromszor szigorlatozott a budapesti tudományegyetem jogi karán, ugyanott a jogtudományi értekezések megírásában kiváló jártasságot tanusított és két éven keresztül hallgatta Páris, London, Berlin, Bologna, Cambridge leghiresebb professzorait, miközben Tolsztoj összes műveit könyv nélkül szóról-szóra megtanulta és végül a budapesti királyi ítélőtáblán kiállott kettő napi vizsgálat után a két hazában ügyvédi gyakorlatra nyert jogosítványt és . . . és jelenleg Békés-Csabán suszterinas. Gazdájától a szabadkai Szeretet-árvaház javára Barnum ur által lefizetendő egy millió dollár árán egy hónapra váltottuk ki ama reményben, hogy a mutogatása által elérendő jöve-

delem a millió kamatainak kamatait is busásan megtéríti. Ime, Dr. Suszterinas!

Elméletben előre sajnálom a derék ifjút, miközben lelki szemeim előtt föltűnnek jobbról a kardnyelű hölgy, balról a gyorszámoló lengyel zsidó törpe.

Emlékszel-e? Emlékezem, mikor naponta 11 óra felé láttam őt megtérni a budai hegyekből rendes sétájáról. Oroszlánsörénye hullámosan borult barna havelokjára, kalabriai kalapját mélyen szemére huzta, hosszú kezeit a zsebeibe sülyesztette. (A zsebek posztójának dülledésén láttam kezei hosszúságát.) Mindig gyalog járt, esőben, télen, fagyban, kánikulában és szirokkóban. Egyszer, talán göngélkedett, mégis fölült az omnibuszra.

Mondhatom, kényelmetlenül éreztem magam. Szemben ültek Szentmiklósi római jogi professzorom, aki előző nap hálátlanul viselkedett kollokválási buzgalma iránt és mellette ő, az épen nem előkelő idegen, Boér. Szurós szemei szemet szurtak nekem.

Aznapi tudtam meg, hogy Boér Géza ő. Éreztem, hogy ő érzi, hogy Megváltónak született. De mivel ma már vallási reformátorság nem divat, Boér-Schmidt Jenő társadalmi reformer és Tolsztoj alapján áll. De hogy mit akar demonstrálni azzal, hogy suszterinasnak állott be, nem tudom az éni gyatra spiritu-szommal kisilabizálni. Kifürkészhetetlen, mint

legszebb érzelmekkel, midőn oly egyén kép-mását örökíti meg, a milyen dr. Hadzsy János volt, akire Topolya mindig büszke lehet.

— **Furesa referáda.** Nem tudjuk referáda-e az, ha valaki egy iskolaszéki ülésről azt mondja: nem tartatott meg a tagok részvétlensége miatt; de jövőben meg fog tartatni a tagok számára való tekintet nélkül. Ilyen nagyszerű referádat közölt valaki a B. H. egyik számában. Az elhalasztásról azt mondja referens, hogy az elnökség tapintatosságára vall az ülésnek ünnepek utánra halasztása. Ugyan micsoda tapintat kell ahhoz, ha a tagok nem jelennek meg és az ülést el kell halasztani? Hisz annyi tapintat van Göre Gáborban vagy a Durbines sógorban is: ezek is tudják, hogy ha a kupaktanács tagjai nem jelennek meg hát ők is elhalasztják a gyűlést.

— **A fin kegyelete.** Jakobcsics Antal helybeli földbirtokos, aki nemrégiben hunyt el, Ernő nevű fiát családi viszálykodásból kifolyólag kitagadta. A kitagadott gyermek megszakítva családjával minden összeköttetést, még a nevét is megváltoztatta és felvette a „Sámi“ nevet. Most olvassuk a belügyminiszteri engedélyt, hogy Sámi Ernőnek, aki jelenleg a dárdai kir. járásbíró hivatalnok a Jakobcsics vezetéknév újbóli használata megengedett. Az elköltözött atya szellemét a kitagadott fiu kegyeletes cselekedetével így engesztelte ki.

— **Egyleti ünnepély.** A szabadkai izr. öngyógyító és gyámolító egyesület f. hó 19-én szombaton az izr. Szt-Egylet termeiben „Chanuka“ ünnepélyt rendez, a melyet társasvasora fog követni.

— **A „Szeretet“ árvaház karácsonyfájára** a következő kegyes adományok érkeztek be: Schmausz Endre 10 korona, Flatt Victorné 10 kor., Vojnits Lukácsné 8 kor., Dr. Piller Arthur 20 kor., Mlinerits Jánosné 20 kor., Sztojkovits Dusán 20 kor., özv. Manojlovits Sándorné 10 kor., Törley Gyula 10 kor., az Isten akarata. Csakhogy ez az akarat végtelen bölcs, az övé pedig, félünk, végtelenül az ellenkező.

Talán azt mutatja, hogy az ügyvédi diploma nem zárja ki, hogy jó periraton kívül jó czipőt is szerkesszen?

De vonjuk le Dr. Suszterinas ezen ifjúkori ballépésének konzekvenciáit. Már most ő czíméhez és jellegéhez méltóan a majsztromné gyermekeit fogja dajkálni és ha sikít a gyerek, sommás uton hallgattatja el, ráüt. Ha a disznókat kell megetetni, rendes keresetet indít a moslák iránt. Ha pedig nem találja és a másik inast küldik utánna, ez ráhuz egyet a szíjával és leszidja oly csunyán, hogy Dr. Suszterinasnak kedve kerekedik a fenytő feljelentést beadni könnyű testi sértés és két rendbeli becsületsértés miatt. Ha czipőt szállít haza, a szobaleányt mint alfuvarozót veszi igénybe és ha nem fizetik ki az árát, már mint a cipőt kielégítési végrehajtást vezet az ur távollétében a nacsága ellenis. Azaz hogy vezetne, ha Tolsztoj ne tiltaná. Mert Tolsztoj mindig nála van, mint Nagy Sándornál Homérosz. Egyik kezében a csirizes tál, a másik kezében Tolsztoj. Így bukik keresztül a küszöbön pályatársai gaudiumára, amint kicsuszamlott az ő karriérje is. Mert nemcsak az igazság bukik, hanem a hóbert is!

Lancelot.

Joó Nándor 5 kor., Emánuel Győzőné 10 kor., Purgly Sándorné 5 kor., Polgár József 5 kor., Parcsetch Félixné 3 kor., Geiger A. Mór és neje 10 kor., Geiger Adolfné 2 kor., Fárnek Lászlóné 1 kor., Szabados Jánosné 4 kor., Horvátovits Ernőné 2 korona. Fogadják a nemesszivü adakozók az árvák hálás köszönetét.

— **Bács-Almás haladása.** Bács-Almás képviselő testülete e napokban tartott gyűlésen határozatot hozott, hogy valamenyi utcájának gyalogjárdáját a háztulajdonosokkal kikövezteti.

— **Szabaduló nazarénus.** Ismét kiszabadult egy nazarénus rab a szegedi csillagbörtönből. Major Sándornak hívják, bácskulai illetőségű és három év előtt sorozták be a szegedi 5-ik honvédgyalogezredhez, de nem akart a fegyverhez nyulni és fegyelmi sértés miatt 2 évi börtönrre ítélték. Most telt le ez a büntetés s kiengedték a komor falak közül. Ő azonban kijelentette, hogy nem fog fegyvert. Így hát erős a reménye, hogy ismét visszakerül a börtönbe, de nem a Csillagba, hanem Budapestre, mert a fővárosban a nazarénus raboknak külön börtönt állítottak föl néhány hónap előtt.

— **Vitás földterület.** Bács-Bodrog- és Baranyavármegye törvényhatóságát 1866. óta foglalkoztatja egy darab föld hovátartozóságának kérdése. A Sárkányszigeten tul, Kupuszinán innen a Duna volt ágában egy új sziget képződött. Ez a földterület közigazgatásilag, s földrajzilag állítólag a szomszédos Baranyamegyéhez és pedig Herczegszőlőshöz tartozott. Így mondják a baranyaiak. 1886-ban a bácskaiak az Óduna kiszáradása és a lassu eliszaposodás folytán képződött 50—60 holdnyi földterületet kezdtek belőle foglalni. Ez a foglalás a bélyei uradalmat is érintette. Pereskedtek, tárgyaltak s ma sincs a határkérdés rendezve, hogy voltaképen az új földterület Baranyához, vagy Bácskához tartozik-e? A bácskaiak az urbéres birtok rendezés idejéből fönmaradt érvekre hivatkoznak; Baranya a tényleges, a legutóbbi állapot bizonyító erejével védi jogos határának épségben való megtartását. Az ügy Baranyavármegye legközelebbi rendkívüli közgyűlése elé kerül. Baranyavármegye közönsége nem engedi a jussát s így majd a miniszter dönt, ha ugyan dönt a vitás határkérdésben, mely már 18 év óta húzódik.

— **Anyakönyvi hírek.** Eljegyzés: Herche Lőrincz Somogyi Máriát. — Meghaltak: Rácz Ilonka 24 éves, Hepp Gyula 5 éves, Kikics Péter 7 hó, Krmpotics Gusztáv 12 nap. — Született 4 fiu, 3 lány.

— **Országuti verekedés.** Szedlák Miklós nagyfényi lakos panaszt tett a rendőrségnél, hogy az ó-moroviczai országuton Zsolnai Balázs és Mihály megtámadták, összeverték és megszurkálták. Az országuti bicskázók ellen a rendőrség a bűnügyi eljárást megindította.

— **Baleset az erdőben.** Szücs Antal királyhalmi 11 éves fiu a batyjával élőfákat vágott ki a királyhalmi erdőben, miközben az egyik fa ráesett a fiu fejére, a ki az erős ütés következtében agyrázkodást szenvedett. A szerencsétlenül járt gyermek állapota komoly.

— **Lólopás Halason.** Osztrogonác Máté és Kovácsévics Boldizsár szabadkai lakosóktól

tegnap Halason tartózkodásuk alatt két lovat és egy kocsit ismeretlen tettesek elloptak.

— **Osztálysorsjáték.** Az osztálysorsjáték mai huzásán a következő számokat sorsolták ki:

5000 koronát nyert: 11463.

3000 koronát nyertek: 49501 84000.

2000 koronát nyertek: 45377 100193 103394 18691 53155.

1000 koronát nyertek: 66323 54335.

500 koronát nyertek: 27697 93455 49596 30254 9474 89155 55539 36659.

300 koronát nyertek; 57609 32341 108535

1491 75657 16423 53277 89751 95733 36301

50236 81624 3800 59393 51985 81124 6977

32884 73958 24237 96603 76694 48154

102212 98348 27678 44650 84138 102848

53730 62427 21493 85759 57490 78174

41943 69999 40832 71839 39029 65582

12295 62070 98088 37139 34196 43281

6554 3358 39301.

A többi kihuzott számok 80 koronát nyertek.

SZINÉSZET.

Heti műsor.

Péntek: Bob herczeg.

Szombat: Madarász.

Vasárnap: délután: Bánk-Bán; este: Telen.

Annuska.

Bár igen kedves szindarab a Gárdonyi Géza idyllje és bár kitűnő előadásban került színre színpadunkon, a nézőtér tegnapi képe világosan dokumentálja a drámai műsor szegénységére vonatkozólag annyiszor elmondott véleményünket. Alig egy-egy dráma vagy vigjáték szerepel a heti műsoron és azt is a lejátszott darabokból válogatja ki a „művezetőség.“ A szezonban eddig a „Sötétség“ volt az egyetlen drámai premier és ha már a fővárosi színpadok nem produkálnak a megszerzésre alkalmas újdonásokat, legalább érdekes reprisekkel kellene élnkíteni a műsor. Volt is egy reprise a „Buborékok“-é, de jobb lett volna, ha az is elmaradt volna. Bizony ilyen körülmények között nem lehet a közönség hibájául fölróni, ha csak az operette előadásokra tölti meg a házat.

Pesti igazgató holnap Budapestre utazik új darabok megszerzése végett. Reméljük, hogy olyan és annyi új darabbal tér meg, hogy a közönség minden trányu igényének meg fog felelni.

Az „Annuska“ szereplőiről már elmondtuk véleményünket, ezuttal csak annyit, hogy Szabados Gizi tegnap is kitűnően játszotta meg az egyiniségéhez illő czimszerepet, Csiszér Sárka ügyesen társalgott, Falusy mint bonvivant is teljesen elfogadható volt. Jók voltak Simon Mariska, Baróthi, Németh és Csiszér.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A megrágalmazott szabadkai kórház.

Közönségünknek még emlékezetében vannak azok a rágalmozó cikkek amelyek több budapesti tudósítás alapján a fővárosi lapokban megjelentek. Ezekben a cikkekben a szabadkai kórház, különösen annak igazgatója Dr. Wilhelm Adolf hallatlan támadásoknak volt kitéve, amelyek ellene a legképtelenebb dolgokat hozták fel. A félrevezere-

tett fővárosi sajtó ezen brutális támadására a „Bácskai Hírlapban“ egy ízben egy vezércikk jelent meg, amely cikk visszautasította az igazság nevében ezeket a támadásokat és erős kitételekkel illette azokat az újságírókat, akik így félrevezetik a közvéleményt. A cikk miatt Lévy Zoltán sajtóper indított a Bácskai Hírlap illetve a lap összes munkatársai ellen. A cikkért a felelősséget Dr. Csillag Károly vállalta el. Ebben az ügyben ma délelőtt tartatott meg a Dr. Csillag Károly által beadott kifogások tárgyalása, amelynek eredménye az volt, hogy a vádtanács Dr. Csillag Károly kifogásainak helyt adott, ellene a további eljárást beszüntette abból az indokból mert a beszerzett fegyelmi iratokból kitént Dr. Wilhelm tisztakezűsége és az, hogy a Bácskai Hírlapban foglaltak közérdekből irattak és a valóságnak teljesen megfeleltek.

KÖZGAZDASÁG.

Néhány szó a vidéki sertéskereskedelelem érdekében.

Ide s tova két esztendeje annak, hogy a vidéki sertéskereskedők kívánságára a fővárosi tanács azzal a kérelemmel járult a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy a Budapesten szokásos és kötelező élősúly mérést a vidékre nézve is tegye kötelezővé. A kereskedelemügyi miniszteriumban az utóbbi két év leforgása alatt előfordult folytonos személyi változások és a nehéz politikai változások megakadályozták az életre való eszmének a megvalósítását és ma már talán feledésbe is ment odafönt a vidéki sertéskereskedelelem érdeke.

Szabadka sertéskereskedőinek kellene közökre venni az ügyet. Forduljanak kérelmekkel a város törvényhatósági bizottságához, hogy a közgyűlés felirat útján eszközölje ki azt, hogy a sertésnek élősúlyban (tehát a szokásos 20—23 kilogr. élősúly levonása nélkül) való mérése illetve árusítása a vidékre is kötelező legyen. Minthogy pedig ez nemcsak Szabadka városnak, hanem az egész országnak sertéskereskedelme érdekében volna szükséges, a közgyűlés feliratát hasonszellemű felirattal leendő pártolás végett az ország összes törvényhatóságainak meg kellene küldeni.

Szabadka régi nagyarányu sertés és sertéshuskereskedelmének érdekében még egy fontos lépést is tehetnének kereskedőink. Hassanak oda, hogy a most már minden tekintetben modernul berendezett vágóhidunk sertéskiviteli vágóhiddá fejlesztessek. Szerezzenek Budapest és Bécsen kívül más várost is piacuknak és lendítsék fel újból azt a nagyarányu sertéskereskedelmet, melyről városunk mindig híres volt, mert a gabona kereskedelem mellett épen a sertéskereskedelemlünk a legszámottevőbb és legjövődelmesebb.

Budapesti gabonatőzsde.

—• Deczember 17. —

Igen mérsékelt vételkedv mellett elkelt 5000 métermázsza buza nyugodt, változatlan áron, rozs változatlan, takarmány árpa és zab tartott áron nagyon szilárd maradt.

A határidő-üzlet nyugodt, változatlan áron mellett folyt le.

	Kezdeti	Változás
Buza ápr.-re	769	770—769
Buza okt.	757	758—757
Buza ápr. 1904	—	—
Rozs ápr.-re	657	658—657
Rozs	—	—
Rozs áprilisra	—	—
Zab ápr.-re	545	546—545
Zab	—	—
Zab áprilisra	—	—
Tengeri máj.	—	—
Tengeri	—	—
Tengeri	—	—
Teng. máj. 1904	516	518—517
Repece	—	—
Repece aug.	17.70	11.70—11.80

Hirdetések.

Fa árverési hirdetmény.

Rohonczy Elemér úr erdejében termelt:
140 erdei öl kőris hasábfá kikiált. ár: 27 K.
96 " " " gömbfa " 20 " }
1 " " akác hasábfá " 30 " } 120 cm. hosszú
4 " " " gömbfa " 24 " } bogár-fa
7 " " nyár vegyesfa " 12 " }
20 kazal kőrisfa rőzse " 16 K.

E hó 21-én és 22-én reggel 9 órakor a helyszínén (a majsai úton a várostól 2 klmnyire) azonnali készpénz fizetés mellett árverés útján elfog adatni.

Felvilágosítást ad:

Kallivoda Andor

m. kir. főerdész.

Árverési hirdetmény.

Neumann Simonné szül: Vojnits Borbála valamint Rohonczy Lőrincz, Rohonczy Szilárdka férj. ifj. Vojnits Sándorné és Rohonczy Elemér közös tulajdonát képező és a szabadkai 11500 sz. tkvi betétben felvett 527. hrszámú I. kőri (Nemzeti szálloda mögött) 2740 □-ölnyi területű építőhelyre nézve özv. Parcetics Félixné utóajánlatában a folyó évi deczb. hó 6 napján megtartott árverésen leütött vételári összegnél 10⁰/₀-kal magasabb ígéretet tett miért is ezen utóajánlat alapján újabb nyilvános árverés hirdettetik és ennek megtartására határidőül és helyül 1903 évi deczember hó 21 napjának délutáni 3 órája a helyszínére vagyis Szabadkán I. kőr Szerdahelyi-utca 11 sz. alatti házhelyre kitézetik.

Kikiáltási ár az említett utóajánlat alapján 11011 kor. s amennyiben ennél magasabb ígéret nem tétetnék, a fenti ingatlan utóajánlattevő javára fog leüttetni.

Árverezni szándékozók tartoznak az árverés megkezdésekor a tulajdonosok megbízottja kezeihez 1000 koronát bantpénzül letenni.

A megtartandó árverés ellen most már újabb utóajánlatnak sincs helye s így a legtöbbet ígérő lesz a vevő, a

ki az árverés napjától számítandó 8 napon belül köteles a leütött vételárat alulírott kezeihez lefizetni, a mikor az adás vételi szerződés is részére kiadatni fog. A birtok is akkor adatik át a vevőnek.

Az eladás tehermentes. Az átíratási költségeket az eladó viseli, az adás vétel utáni illetekeket azonban kizárólag a vevő tartozik fizetni.

Ha az árverési vevő fizetési kötelezettségének a kitűzött időn belül eleget nem tesz, bánat pénzét teljesen elveszti.

Dr. Pleszkovits Lukács

Könyvelő

ki a magyar-német levelezésben kellő gyakorlattal bir állást kaphat.

Czim a kiadóhivatalban.

Nagyobb kiterjedésű

szőlőtelep

eladó Kelebián.

Értekezhetni:

Dr. Novák Kér. orvosnál.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Ezre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár minden kuszó természetű) mert nagyobb része ha meg nő is, termést nem hoz, azért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen olyan ház, melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekőbb dísz, anélkül, hogy legkevésbé helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháládatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatú katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki czimét egy levelező-lapon tudatja.

Czim:

Ermelléki első szőlőolványtelep Nagy-Kágya,

u. p. Székelyhid.